

Beleidsdocument Sociale veiligheid

BS De Schrank

Mei 2015

Opgesteld door IB'ers

BS De Schrank wil haar kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen.

Dit beleidsdocument verenigd een aantal documenten die rondom dit thema van belang zijn. Het moet gezien worden als werkdocumenten voor dagelijks gebruik. Door regelmatig voor dat moment relevante onderdelen van een documenten te herlezen verzekeren we ons ervan de dingen te doen die we met elkaar belangrijk vonden en hebben afgesproken. Daarnaast geven de verschillende documenten handvaten om te handelen conform deze afspraken.

*Als een kind opgroeit met kritiek
leert het veroordelen.
Als een kind opgroeit met vijandigheid
leert het vechten.
Als een kind belachelijk wordt gemaakt
leert het verlegenheid.
Als een kind zich moet schamen
leert het zich schuldig voelen.
Als een kind opgroeit met aanmoediging
leert het zelfvertrouwen te hebben.
Als een kind geprezen wordt
leert het waarderen.
Als een kind opgroeit in veiligheid
leert het vertrouwen te hebben.
Als een kind eerlijk behandeld wordt
leert het rechtvaardigheid.
Als een kind goedkeuring krijgt
leert het zichzelf aardig te vinden.
Als een kind acceptatie en vriendelijkheid ervaart
leert het liefde in de wereld te vinden.*

Inhoudsopgaven

Inleiding

1. Wettelijke bepalingen

1.1 Visie, normen en waarden

- De identiteit van onze school
- Ons motto
- Katholieke school
- Ons onderwijs
- Leefgemeenschap

2. Preventie

2.1 Een veilige school

- Convenant 'de veilige school'
- Gedragcodes
- regels van de school
- Pesten op school

3. Sociaal emotionele ontwikkeling

- Methode
- Jaarplanning
- Internet en email gebruik
- Sociale media
- Klachtenregeling
- Coördinator sociale veiligheid

4. Handelen

4.1 Afspraken grensoverschrijdend gedrag

4.2 Stappenplan bij conflicten

- Regels die gelden bij een conflict

4.3 Omgaan met conflicten

- Het conflict-gesprek
- Sancties

4.4 Tegengaan van pestgedrag

5. Borgen

6. Signaleren / monitoren

- Contact ouders – school
- Tevredenheidspeiling 2014 door ouders
- Tevredenheidspeiling 2015 door leerlingen

Bijlagen:

Bijlage 1: Checklist handboek sociale veiligheid.

Bijlage 2: Pestprotocol

Inleiding

1 augustus 2015 is de wet sociale veiligheid van start gegaan. Met deze wet zijn scholen verplicht om vast te leggen hoe de sociale veiligheid van kinderen, ouders en personeel wordt gewaarborgd. In dit handboek sociale veiligheid wordt beschreven hoe basisschool De Schrank zorg draagt voor een veilig klimaat, hoe invulling wordt gegeven aan het voorkomen van conflicten en hoe er wordt gehandeld wanneer er toch een situatie ontstaat waarbij leerlingen of volwassenen zich niet meer veilig voelen.

Dit handboek is toegankelijk voor alle betrokkenen bij school en zal ter inzage liggen op school, daarnaast is het digitaal in te zien via de website van school.

Hoofdstuk 1

Wettelijke bepalingen

Visie, normen en waarden

De identiteit van onze school

Onze school heet De Schrank. Een schrank is een stevig bouwwerk van turven met een rond grondvlak dat naar boven toe spits toeloopt, gebouwd om de turven te laten drogen. Zoals onze voorouders in de Peel met zorg hun schranken bouwden, willen wij met zorg omgaan met de kinderen uit Ospel en Ospeldijk.

Momenteel geven wij les aan ± 300 kinderen, verdeeld over 11 groepen. Bijna alle kinderen komen uit Ospel en Ospeldijk. Enkele kinderen komen uit omliggende dorpsgemeenschappen. Samen met de ouders willen wij de kinderen opvoeden en opleiden tot zelfstandige jongens en meisjes, die voldoende bagage hebben om met succes aan een passende vervolgopleiding te beginnen, maar die ook normen en waarden hebben en voor zichzelf op kunnen komen. Onze kinderen hebben recht op een goede samenwerking tussen ouders en de school.

Ons motto

Ons motto luidt: **“Als hier iets speelt, laat het vooral de kinderen zijn”**. Dit motto zetten we vaak onder teksten, die we naar buiten brengen. We willen hiermee uitstralen dat we gaan voor de dialoog, voor kansen, voor samenwerking, voor oplossingen, voor een fijne relatie met de kinderen en ouders, maar ook voor een betere wereld.

Katholieke school

De basis van onze school w.b. katholicisme ligt in de omgang met elkaar, waarin wij openheid, respect, aandacht voor individuele behoeftes en sociaal gedrag willen voorleven. Als katholieke school werken we met catecheselessen uit ‘Hemel en aarde’.

Ook worden communie en vormsel inhoudelijk voorbereid door de groepsleerkrachten. Met Pasen en Kerstmis bezoeken we met de kinderen de kerk voor een viering, die we samen met de pastoor vormgeven. We willen onze kinderen leren dat alle mensen gelijk zijn, ongeacht het uiterlijk of de levensbeschouwing. Daarom zijn ook kinderen met andere inspiratiebronnen op onze school welkom. Goed sociaal gedrag en wederzijds respect zijn voor ons de belangrijkste uitgangspunten in het samen leven en werken op school.

Ons onderwijs

Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich op eigen wijze. Elke ontwikkelingsfase vraagt om een specifieke benadering. Daarom richten we het onderwijs in een kleutergroep iets anders in dan in een bovenbouwgroep. We werken aan sociaal-emotionele, cognitieve, zintuiglijke, motorische en creatieve ontwikkeling volgens doorgaande lijnen; we besteden aandacht aan de ontwikkeling van hoofd, hart en hand. In alle groepen vormen de leerlijnen en doelstellingen de leidraad. De kerndoelen geven aan welke kennis en vaardigheden kinderen moeten hebben als ze de basisschool verlaten. We gebruiken methodes omdat die ons goed helpen de doelstellingen te verwezenlijken. Naast methodes, zetten we veel digitale hulpmiddelen in. M.i.v. dit schooljaar zetten we Snappet-tablets in in de groepen 4 t/m 8. Om ons onderwijs goed te kunnen organiseren maken we groepsplannen en voor bepaalde kinderen schrijven we ontwikkelingsperspectieven. De groepsplannen helpen ons bij het inspelen op de verschillen in onderwijsbehoeften.

We willen goede resultaten realiseren, ofwel hoge kwaliteit. Daarom maken we ieder jaar verbeterplannen om zelf steeds professioneler te worden.

Onze onderwijskundige uitgangspunten, organisatie, leerstofinhouden, verbeterplannen, etc. beschrijven we in ons "schoolplan", dat op school ter inzage ligt. Voor 01-01-2016 maken we een nieuw schoolplan voor de jaren 2015-2019. Middels het "Jaarverslag" leggen we aan alle betrokkenen verantwoording af.

Leefgemeenschap

De school is een gemeenschap waar kinderen met andere kinderen en volwassenen veel uren doorbrengen. Ze spelen, werken en leren er. Ook ouders moeten zich bij ons geaccepteerd voelen. We willen een open school zijn waar een veilig, geborgen klimaat heerst en waar de integriteit van lichaam en geest door niemand wordt aangetast. Om een en ander in goede banen te leiden, hebben we omgangsregels. Die staan niet allemaal op papier, maar we leven ze voor als leerkrachten en praten erover met de kinderen. In de lessen 'sociaal emotionele ontwikkeling' komen de omgangsvormen ook aan bod. Bovendien leren we de kinderen hoe je met conflicten kunt omgaan en problemen kunt oplossen. Vooral leren we ze hoe je conflicten kunt voorkomen. We verwijzen in dit kader naar het pestprotocol en de "klachtenregeling", die op school ter inzage liggen.

Om op school voor iedereen een veilig klimaat te creëren, hebben we een aantal regels met elkaar afgesproken. Daarnaast gelden er een aantal afspraken. De regels liggen vast, hiervan kan niet afgeweken worden. Afspraken zijn (soms) leerkracht- en situatie afhankelijk. Hiervan kán afgeweken worden.

Er worden in het begin van het schooljaar per groep klassenregels opgesteld en goed zichtbaar opgehangen. De regels en afspraken worden ook besproken met de ouders tijdens de informatie-avond aan het begin van het schooljaar.

Hoofdstuk 2 PREVENTIE

EEN VEILIGE SCHOOL

Convenant 'De veilige school'

Alle basisscholen in Weert en Nederweert hebben het convenant 'De veilige school' ondertekend. Dit convenant is tot stand gekomen in samenwerking met scholen, de gemeenten, het bureau HALT en de politie. De overeenkomsten hebben vooral een preventief karakter. Het scheppen van een veilig schoolklimaat voor alle kinderen en medewerkers is het belangrijkste doel.

Uiteraard voldoen onze scholen aan de eisen zoals die in de Arbo-wet verwoord staan. De gebouwen zijn voorzien van brandmelding- en inbraakpreventie installaties, er is een ontruimingsplan opgesteld en er worden regelmatig ontruimingsoefeningen gehouden. Daarnaast is een aantal leerkrachten opgeleid tot BHV'er (bedrijfshulpverlener) en zijn er (gediplomeerde) EHBO'ers op school aanwezig.

Het bestuur van Meerderweert vindt het belangrijk dat alle betrokkenen bij het onderwijs op onze scholen met hun vragen, op- en aanmerkingen en eventuele klachten serieus worden genomen. Wanneer dat in een vroeg stadium gebeurt met de direct betrokkenen kan dit meestal op de school zelf en vaak op relatief eenvoudige wijze worden opgelost. Hierdoor kunnen we samen de kwaliteit van het onderwijs en de goede gang van zaken op school waarborgen en waar mogelijk verbeteren.

Gedragscode

Het boekje "gedragscode" is in een nieuw jasje gestoken.

Doel van de gedragscode is:

- a. Het scheppen van een goed pedagogisch klimaat, waarbinnen alle betrokkenen zich prettig en veilig voelen.
- b. Het bijdragen aan preventie van machtsmisbruik in ruime zin.
- c. Het bevorderen en bewaken van veiligheids-, gezondheids- en welzijnsaspecten voor alle mensen bij hun werk op school.
- d. Het bewaken van de privacy van alle betrokkenen.

De voordelen van deze gedragscode is:

1. Dat alle betrokkenen elkaar kunnen aanspreken op het naleven van gezamenlijk vastgestelde gedragsregels.
2. De school kan door middel van deze gedragsregels naar buiten toe, vooral naar de ouders van de leerlingen, duidelijk maken hoe binnen de school betrokkenen omgaan met de aan hen toevertrouwde leerlingen.

De gedragscode is voorzien met enkele bijlagen waarin onder andere specifiek omschreven worden:

1. Seksuele intimidatie
2. Pesten
3. Racisme / discriminatie
4. Lichamelijk geweld
5. Sociale media

Regels van de school

De sfeer op school wordt bepaald door de manier waarop leerkrachten, ouders en kinderen met elkaar omgaan en bepaalt of kinderen zich op school veilig en geborgen voelen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen op een prettige en correcte manier met elkaar omgaan. Daarom zijn er schoolregels en afspraken voor binnen en buiten de school.

Op deze school moet iedereen zich veilig en thuis voelen. We zorgen goed voor onszelf, maar ook voor elkaar.

Alle kinderen, ouders en leerkrachten van De Schrank leveren een bijdrage aan de instandhouding van onze fijne school.

Deze regels hangen zichtbaar in elke klas. Daarbij stelt de leerkracht in het begin van het schooljaar samen met haar klas nieuwe klassenregels op. Ook deze hangen zichtbaar in de klas.

Pesten op school (Zie bijlage pestprotocol)

Ondanks regels en afspraken gebeurt het toch af en toe dat er sprake is van foutief gedrag of pestgedrag. Pesten op scholen is een ingewikkeld probleem. Dat betekent dat scholen het serieus moeten aanpakken. Een eerste vereiste daartoe is dat alle betrokkenen, leerkrachten, ouders en leerlingen, pesten als een bedreiging zien en bereid zijn het te voorkomen of te bestrijden.

Hoofdstuk 3

Sociaal Emotionele Ontwikkeling (SEO)

Methode

Op De Schrank gebruiken we de methode “Goed Gedaan”.

Rekening houden met anderen, weten hoe het hoort, samen spelen en samen problemen oplossen: Als leerkracht spreken we de kinderen hier dagelijks op aan. “Goed Gedaan” helpt ons hierbij. De kinderen ontwikkelen hun sociaal-emotionele competenties door de combinatie van begrijpelijke uitleg (inzicht) en begeleid oefenen en ervaren in verschillende situaties (vaardigheden).

Met “Goed Gedaan” geven wij op een positieve en concrete manier aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze kinderen, hetgeen bijdraagt aan een prettig schoolklimaat en de kinderen een goede basis meegeeft voor later.

Voor inhoud, opbouw en werkwijze verwijzen we naar de handleiding van deze methode.

Het volgen van de sociaal-emotionele ontwikkelingen

Het is van groot belang dat kinderen zich binnen onze school veilig en geborgen voelen. Vanuit geborgenheid kunnen kinderen zich het beste ontwikkelen. De sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind is een heel belangrijk aspect binnen de leerlingenzorg. Een kind dat ‘lekker in zijn vel zit’, kan optimaal functioneren.

Voor alle leerlingen wordt minstens twee keer per jaar door de leerkracht SCOL-lijst ingevuld. Dit is een digitale vragenlijst over sociaal- emotionele ontwikkeling. Leerlingen van groep 6 t/m 8 vullen ook zelf een digitale vragenlijst in.

De resultaten worden geanalyseerd op zowel groeps- als individueel niveau.

De gegevens worden tijdens de ouderavond met de ouders en de leerling besproken en worden er eventueel doelen en gewenste acties vastgesteld. Deze worden genoteerd op een hulpkaart. Hierop wordt aangegeven hoe je met dit doel aan de slag gaat en wat deze leerling nodig heeft om tegemoet te komen aan zijn onderwijsbehoeften.

Het doel van deze ‘hulpkaart’ is:

- Voor een ieder inzichtelijk welke doelen en welke aanpassingen er voor hem/haar gedaan worden om alles zo soepel mogelijk te laten verlopen.
- Makkelijk te evalueren en makkelijk aan te passen
- Full-partnership voor ouders, leerkrachten en leerlingen zelf (vanaf groep 6); Kaart wordt ook ondertekend.
- Wordt doorgegeven aan de volgende leerkracht; uiteindelijk kan deze kaart ook mee naar het V.O.
- Kan makkelijk op tafel gepakt worden bij vervangende leerkracht

Opstellen van klassenregels

In het begin van het schooljaar worden er in elke groep klassenregels opgesteld die goed zichtbaar worden opgehangen. De regels en afspraken worden ook besproken met de ouders tijdens de informatie-avond aan het begin van het schooljaar.

Samen zijn we verantwoordelijk voor een goede sfeer in de klas.

Internet en e-mailgebruik

We zorgen ervoor dat internet- en e-mailgebruik geschiedt onder begeleiding en strikte regels zoals vermeld in de schoolgids, bedoeld om de kinderwereld te beschermen.

Sociale media

Onze school is zich ervan bewust dat de sociale media een onlosmakelijk onderdeel vormen van de huidige samenleving en leefomgeving van onze leerlingen, ouders en andere belanghebbenden.

Social media kan op verschillende manieren ingezet worden:

- om een bijdrage te leveren aan de profilering van de school.
- om de communicatie met verschillende doelgroepen in en om de school te versterken.
- om het curriculum van de school mede inhoud te geven.

Social media (met name Facebook) kan een bijdrage leveren aan een positief imago van de school. Tegelijk is er ook het besef dat berichten op social media (onbewust) de goede naam van de school en betrokkenen kunnen schaden.

Om deze reden vragen wij alle betrokkenen bewust om te gaan met social media.

Hierbij vinden we dat, net als voor de communicatie in de normale wereld geldt, de school en de gebruikers van social media de reguliere fatsoensnormen in acht dienen te nemen en de nieuwe mogelijkheden met een positieve insteek benaderen.

De school vertrouwt erop dat medewerkers, ouders, leerlingen en andere betrokkenen verantwoord om zullen gaan met social media.

We zijn ons ervan bewust dat ook onze kinderen veel gebruik maken van sociale media. M.n. in de bovenbouwgroepen besteden we hier bewust aandacht aan. We willen kinderen bewust maken van de gevolgen van foutief gebruik van sociale media. Ook in onze methode "Goed gedaan", wordt hier expliciet aandacht aan besteed.

De klachtenregeling

Vanaf 1 augustus 1998 bestaat er een officiële klachtenregeling voor het basisonderwijs die mogelijke klachten van ouders, leerlingen en personeel opvangt.

Mocht u een klacht hebben, dan kunt u onderstaand schema volgen.

	Stap 1	Stap 2	Stap 3	Stap 4
Ouders	Leerkracht	Directie/ klachten contactpersoon	Raad van bestuur	Externe vertrouwenspersoon
Leerling	Leerkracht/ contactpersoon	Directie	Raad van Bestuur	Externe vertrouwenspersoon
Personeel	contactpersoon	Directie of personeels - medewerker	Raad van Bestuur	Externe vertrouwenspersoon
Directies en Medewerkers Bestuurskantoor	contactpersoon	Raad van Bestuur	Externe vertrouwenspersoon	

Klachten kunnen over de meest uiteenlopende zaken gaan. We willen deze klachten graag zo snel en zo goed mogelijk samen oplossen. In eerste instantie door middel van onderling overleg. Mocht de klacht dan nog niet opgelost zijn, kan men een beroep doen op de klachtenregeling.

De volledige klachtenregeling ligt op school ter inzage.

De contactpersoon voor onze school zijn Henk Martens en Carolien Knapen

De GGD Noord- en Midden Limburg fungeert als externe vertrouwenspersoon voor alle scholen in de stichting MeerderWeert. De scholen of ouders kunnen via het secretariaat Jeugdgezondheidszorg vragen naar de externe vertrouwenspersoon. De externe vertrouwenspersoon zal dan contact opnemen met de vrager:

Het secretariaat van de JGZ (Jeugdgezondheidszorg) in Weert:

Vogelsbleek 10,
6001 BE Weert,
telefoon 088-1191200.

Meerderweert is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie

Onderwijsgeschillen

Postbus 85191; 3508 AD Utrecht

Telefoon: 030-2809590

E-mail: info@onderwijsgeschillen.nl

Website: www.onderwijsgeschillen.nl

Coördinator sociale veiligheid

De coördinatoren van onze school zijn Kristel Rietjens en Carolien Knapen

Taken zijn:

- zicht houden op uitvoeren protocol
- borgen/aanpassen beleid
- coördineren projecten en ouderavonden

Hoofdstuk 4

HANDELEN

Afspraken grensoverschrijdend gedrag

Wij hebben op school geen vaste methode voor het oplossen van conflicten. Wij zijn het er met het team over eens dat we dit per situatie bekijken. Wel zijn er veel terugkomende zaken en handelingen die we allemaal toepassen. Een beschrijving hiervan:

Stappenplan conflicthantering

De regels die gelden bij een conflict

Bij het oplossen van een conflict hanteren we de volgende afspraken:

1. De leerlingen proberen altijd eerst een conflict zelf op te lossen. Lukt dit niet dan treedt regel 2 in werking
2. De leerling komt het conflict melden bij de leerkracht.
3. De leerlingen mogen zich niet bemoeien met de ruzie van een ander. (klikken mag niet)
4. De leerkracht zorgt ervoor dat de kinderen op een rustige manier een ruzie kunnen uitpraten.

Omgaan met conflicten

Het conflictgesprek

Een conflictgesprek verloopt altijd op dezelfde manier:

1. Indien een leerling een conflict komt melden dan vraag de leerkracht eerst of de leerling het geprobeerd heeft zelf op te lossen. (behalve bij fysiek geweld, hier moeten de leerlingen in ieder geval komen).
2. Indien de leerling heeft geprobeerd het conflict zelf op te lossen dan gaat de leerling de andere leerling met wie hij een probleem heeft halen.
3. Mocht het zo zijn dat de pauze net voorbij is en de leerling zich nog niet gemeld heeft dan gaat de leerkracht naar de groep van de leerling die niet is gekomen en vraagt hem na schooltijd bij hem te komen om samen met de leerling, die dit gemeld heeft, het conflict alsnog uit te praten.
4. De leerkracht stuurt dit proces, maar de leerlingen doen het werk.
5. De leerkracht stuurt naar het vinden van een oplossing.
6. Voor de sancties zie volgende hoofdstuk.

Voor de leerkracht geldt:

- Blijf Neutraal
- Houd oogcontact met de leerlingen
- Houd de ruzie klein (stuur alle andere kinderen weg)
- Zorg dat er een concrete vraag wordt gesteld.
- Laat de kinderen het werk doen

Ruzies worden tijdens de pauzes of na schooltijd opgelost. Indien een ruzie ontstaat bij het gaan van de bel of bij het naar binnen gaan, lost de leerkracht die buiten loopt het conflict na schooltijd op. Ruzies worden niet tijdens lestijd opgelost.

Sancties

We hanteren twee verschillende manieren van straf:

- **Time-out:** Dit is de plek (geen vaste plek op de speelplaats) waar de ruziezoeker een tijdje kan nadenken over zijn fouten en van waaruit het kan zien hoe andere kinderen spelen. De duur van de straf bepaalt de leerkracht persoonlijk. Daarmee kan de leerkracht voldoende genoegdoening geven aan de benadeelde partij. In principe kan het kind daar de rest van het speelkwartier staan. De duur van de straf staat voor geen enkele partij ter discussie en is aan de leerkracht voorbehouden, ook al vergeet een leerkracht per ongeluk het kind weer te laten spelen. Het einde van het speelkwartier is ook het einde van de straf. Er staan geen andere kinderen bij een kind op de time-out plek. Dit verzwakt de rituele functie.
- **De Time-out** plek kan ook in de klas op de eigen plaats zijn. Daar kan het kind even rustig na gaan denken of even zijn/haar leesboek pakken om tot rust te komen.
- **Nablijven:** Bij ernstiger overtredingen kan men een zwaardere straf geven. Dit is nodig om de benadeelde partij voldoende genoegdoening te geven. Daarbij worden de ouders altijd op de hoogte gebracht. Een zwaardere straf kan nablijven zijn. Dit hoeft niet lang te zijn.

Tegengaan van pestgedrag

Pesten op scholen is een ingewikkeld probleem. Dat betekent dat scholen het serieus moeten aanpakken. Een eerste vereiste daartoe is dat alle betrokkenen, leerkrachten, ouders en leerlingen, pesten als een bedreiging zien en bereid zijn het te voorkomen of te bestrijden.

Plagen mag wel, pesten niet. Hoe onze school hiermee omgaat is beschreven in het pestprotocol (zie bijlage).

Hoofdstuk 5

BORGEN

Om bovenstaande zaken goed te kunnen borgen worden enkele zaken opgenomen in de schoolkalender:

- Oktober: Invullen SCOL
- November:..
- November: Leerkrachten bespreken het welbevinden en de sociaal-emotionele ontwikkeling tijdens het oudergesprek met de ouders en de leerlingen.
- Indien een leerling D of E scoort wordt samen bekeken welke doelen gesteld worden en hoe we deze doelen gaan realiseren. Dit wordt beschreven op een hulpkaart.
- Februari: Tevredenheidspeiling wordt afgenomen (actie bovenschools).
- April: Invullen SCOL
- April/ mei: Leerkracht maakt SCOL analyse zowel op groeps- als individueel niveau en bespreekt dit waar nodig met IB'er en ouders.
- Hulpkaarten worden geëvalueerd en eventueel bijgesteld.
- IB'er en directie maken analyse van de tevredenheidspeilingen.
- Hulpkaarten worden doorgegeven aan de nieuwe leerkracht.

Protocollen zijn terug te vinden op DATA: "Zo doen we dat"

Hoofdstuk 6

SIGNALEREN/MONITOREN

Contacten ouders-school

Een goed contact en goede samenwerking tussen ouders, kinderen en school is erg belangrijk.

Hier werk van (blijven) maken is voor ons speerpunt voor de komende jaren. We willen ouders en kinderen betrekken bij de leerprocessen en de leerdoelen. Daarom is een goede afstemming tussen ouders, kinderen en leerkracht van belang. Dit willen wij als volgt bewerkstelligen:

*Niet vooraf ingeroosterde contacten:

In het kader van bovenstaande nodigen we ouders en kinderen uit contact te zoeken met de leerkracht als ze dat nodig vinden. Dat zal de leerkracht zelf ook doen. Het is in ons aller belang problemen en ideeën uit te wisselen. Dit komt de positieve samenwerking ten goede. Deze momenten kun je niet in een jaarplanning zetten, maar ze zijn ó zo belangrijk. Zo worden op aanvraag van ouders ook huisbezoeken afgelegd. Alle leerkrachten zijn na lestijd nog minimaal 1 uur op school aan het werk. Veelal werken de mensen tot minstens 17.00u. op school en zijn dan ook meestal bereikbaar voor ouders.

Ouders zoeken ook regelmatig contact met de directeur of de intern begeleiders. De meeste tijd van de week werken deze mensen op school, maar ze geven ook les en bezoeken bijeenkomsten. Als het echt dringend is kunt u de directeur ook in de avonden bellen. Indien mogelijk en nodig gaan wij meteen met u in gesprek. In andere gevallen maken we een afspraak.

*Contacten volgens jaarplanning:

- De zgn. 10-minutengesprekken. Dit zijn de twee geplande ouderavonden per schooljaar, waarop u de gelegenheid krijgt om met de groepsleerkracht te praten over registratieformulier, rapport, toets gegevens etc. In de groepen 7 en 8 nemen ook de kinderen deel aan deze gesprekken.
- Kennismakingsavonden. Deze zijn voor alle groepen gepland aan het begin van het schooljaar. We verwachten alle ouders op deze kennismakingsavonden, want voor velen is dit het startpunt van de samenwerking met de 'nieuwe' leerkracht.
- Specifieke ouderavonden, zoals bijvoorbeeld voor 'nieuwe' kleuters en voor groep 4 i.v.m. de communie. Zo ook organiseren we in oktober een informatieavond over Snappet.
- Jaarlijks organiseren we een open avond medio maart.

Via de digitale nieuwsbrief krijgt u steeds actuele informatie over zaken die op school spelen. De data van de geplande activiteiten staan in onze "**Schrankenkalendar**".

Onze website - www.schrank.nl - bevat uitgebreide, actuele schoolinformatie.

Ouderklankbord, leerlingenraad

Ouders beschouwen het contact met school tijdens de schoolgaande leeftijd van hun kind meer dan vroeger als een soort partnerschap, waarbij sprake is van gedeelde verantwoordelijkheid. De school draagt verantwoordelijkheid voor het onderwijskundig gedeelte. Tevens heeft de school een pedagogische opdracht en werkt samen met de ouders aan de opvoeding van de kinderen. De praktijk leert dat het klimaat en de sfeer thuis zeer belangrijk zijn voor de prestaties op school. Ouders die een goede samenwerking tussen school en thuis nastreven door hun belangstelling en inzet bij activiteiten op school, laten de kinderen zien dat school belangrijk gevonden wordt. Het kind, de school en de ouders zullen er wel bij varen.

Momenteel zijn we ons aan het scholen over de inhoud van goede gesprekken. Zowel met het kind als met de ouders. Vervolgstappen kunnen zijn dat we komend schooljaar gebruik gaan maken van een ouderklankbordgroep en een leerlingenraad.

Tevredenheidspeiling 2014 door ouders

Belangcijfers 2015

In het figuur hieronder staan de belangcijfers per vraagrubriek voor onze school, in onderscheid naar onder- en bovenbouw. De cijfers van de vorige deelname zijn hier ook in opgenomen

	Onze school			Vorige peiling	Referentiegroep
	Deze peiling	Bovenbouw	Onderbouw		Alle scholen
1. De leerkracht	9.6	9.4	9.8	9.7	9.5
2. Begeleiding	9.5	9.5	9.4	9.5	9.4
3. Kennisontwikkeling	9.0	8.9	9.1	9.1	9.0
4. Sfeer	8.9	8.8	9.1	9.1	9.1
5. Persoonlijke ontwikkeling	8.7	8.8	8.7	9.0	8.8
6. Contact met de school	8.6	8.6	8.5	8.5	8.5
7. Schoolregels, rust en orde	8.4	8.3	8.6	8.4	8.4
8. Omgeving van de school	7.5	7.5	7.6	7.5	7.7
9. Schooltijden	6.8	6.7	6.9	6.8	7.0
10. Schoolgebouw	6.6	6.4	6.8	6.5	7.2

Tevredenheidscijfers 2015

In het figuur hieronder staan de tevredenheidscijfers per vraagrubriek voor onze school, in onderscheid naar onder- en bovenbouw. De cijfers van de vorige deelname zijn hier ook in opgenomen

	Onze school			Vorige peiling	Referentiegroep
	Deze peiling	Bovenbouw	Onderbouw		Alle scholen
1. De leerkracht	8.1	7.9	8.4	8.3	8.1
2. Schooltijden	7.8	7.8	7.7	7.6	7.3
3. Begeleiding	7.4	7.1	7.7	7.2	7.2
4. Sfeer	7.3	7.2	7.5	7.4	7.3
5. Persoonlijke ontwikkeling	7.3	7.2	7.4	7.2	7.1
6. Contact met de school	7.3	7.2	7.4	7.0	7.1
7. Kennisontwikkeling	7.3	7.2	7.5	7.2	7.2
8. Schoolregels, rust en orde	7.3	7.3	7.3	7.1	7.1
9. Schoolgebouw	7.2	7.0	7.3	7.2	7.0
10. Omgeving van de school	6.8	6.7	7.0	6.5	6.3

Top 10 tevredenheid en ontevredenheid

In onderstaande figuur wordt een overzicht gegeven van de hoogste tevredenheid- en ontevredenheidspercentages van BS De Schrank. Ter vergelijking worden ook de resultaten van de referentiegroep vermeld.

In de tabellen wordt alleen de 'top10' weergegeven.

- In de **groene top 10** wordt een overzicht gegeven van de onderwerpen die door veel leerlingen positief gewaardeerd worden, met de percentages tevreden leerlingen.
- In de **rode top 10** staan de onderwerpen waarover relatief veel leerlingen ontevreden waren, met de bijbehorende percentages.

'Top 10' Tevredenheid

Pluspunten	BS De Schrank	Alle scholen
1. Waardering uitstapjes met de klas	96%	90%
2. Mate van internetpesten	95%	92%
3. Mate van bang zijn op het schoolplein	94%	85%
4. Juf/meester legt goed uit	90%	81%
5. Waardering computerwerk	89%	81%
6. Waardering gymnastiekles	89%	87%
7. Oudertevredenheid	87%	80%
8. Juf/meester laat je uitspreken	85%	76%
9. Duidelijkheid regels	85%	79%
10. Juf/meester is aardig	85%	81%

'Top 10' Ontevredenheid

Verbeterpunten	BS De Schrank	Alle scholen
1. Schoolgebouw van buiten mooi	37%	14%
2. Waardering levensbeschouw.vmg en godsdienst	35%	17%
3. Waardering natuur en biologie	34%	17%
4. Waardering taal	32%	24%
5. Aantrekkelijkheid van schoolplein	32%	17%
6. Waardering aardrijkskunde en topografie	29%	24%
7. Waardering geschiedenis	24%	23%
8. Schoolgebouw van binnen mooi	23%	9%
9. Vindt het rustig in de klas	20%	26%
10. Verveelt zich	19%	16%

Conclusie

Begeleiding en sfeer

“Onze school wordt door relatief veel ouders gewaardeerd ten aanzien van ‘omgang leerkracht met de leerlingen’(97% van de ouders is hierover tevreden). Ook zijn relatief veel ouders tevreden over ‘Omgang van de kinderen onderling’ (91%), ‘sfeer in de klas’ (90%) en ‘aandacht voor normen en waarden’ (89%)

Kennis- en persoonlijke ontwikkeling

Onze school wordt door relatief veel ouders gewaardeerd ten aanzien van ‘aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling’ (91% van de ouders is hierover tevreden).

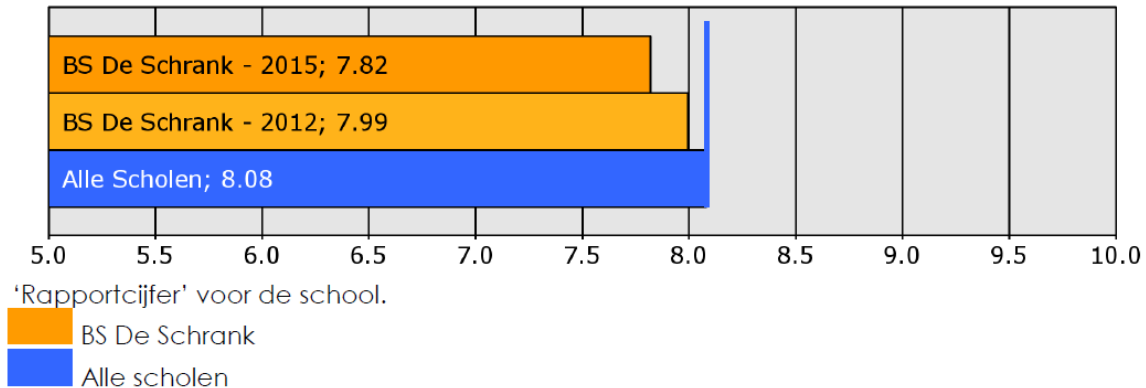
Schooltijden, regels, rust en orde

“Onze school wordt door relatief veel ouders gewaardeerd ten aanzien van ‘duidelijkheid en schoolregels’(96% van de ouders is hierover tevreden). Ook zijn relatief veel ouders tevreden over ‘rust en orde op school’ (91%).

Tevredenheidspeiling 2015 door leerlingen

171 leerlingen hebben de vragenlijst ingevuld, waarvan 85 uit de groepen 7 en 8. 56% jongens en 44% meisjes.

De resultaten geven een duidelijk beeld van de wijze waarop leerlingen van onze school De schrank waarderen. In de grafiek hieronder wordt een rapportcijfer weergegeven:

- Van de leerlingen vindt 80% dat je op onze school veel leert.
- Volgens 87% zijn hun ouders tevreden over onze school.
- Van de leerlingen denkt 18% soms of vaak 'zat ik maar op een andere school'; 82% denkt dit nooit.
- 82% van de leerlingen voelt zich veilig in onze school.

Oordeel van de leerlingen

In onderstaande paragraaf wordt de tevredenheid van de leerlingen over de betreffende onderwerpen rondom SEO en Veilige omgeving weergegeven:

De groep en de klas

Het grootste deel van de leerlingen, namelijk 97%, heeft het behoorlijk tot goed naar de zin in zijn of haar groep. Van die leerlingen geeft 74% aan dat ze veel vriendjes en vriendinnetjes op school hebben.

Ten aanzien van de sfeer in de klas, scoort 'duidelijke regels' de hoogste gemiddelde waardering. Leerlingen zijn het meest kritisch over 'rust in de klas'.

Welbevinden

Van al onze leerlingen geeft 33% aan met plezier naar school te gaan; 54% antwoord 'gaat wel' en 12% vindt schoolgaan niet zo leuk.

82% van de leerlingen voelt zich veilig in de school; 6% is wel eens bang op het schoolplein.

De School

Ten aanzien van het schoolgebouw en het schoolplein zijn de leerlingen het meest enthousiast over 'veiligheid van de weg naar school' en 'hygiëne in school'.

Het meest kritisch zijn ze over 'het uiterlijk van de school' en over 'aantrekkelijkheid van het schoolplein'. (lees: we zitten op een tijdelijke locatie i.v.m. verbouwing).

Overzicht tevredenheidscijfers

In de tabel hieronder wordt een overzicht gegeven van de tevredenheidscijfers voor de rubrieken waarover aan de leerlingen vragen zijn gesteld. De waarden in de tabel zijn van een 1 tot 3 schaal omgewerkt naar de meer gebruikelijke 1 tot 10 schaal.

	BS De Schrank		Referentiegroep
	Deze peiling	Vorige peiling	Alle scholen
1. Algemene tevredenheid	9.3	9.1	8.9
2. Contact van de docent met leerlingen	9.3	8.8	8.9
3. Kunstzinnige oriëntatie	9.2	9.1	9.2
4. Omgang van leerlingen onderling	8.3	8.3	8.0
5. Werkvormen	8.1	8.0	8.2
6. De groep	8.0	8.3	8.0
7. De klas	7.8	8.0	7.6
8. Feedback/ ondersteuning door docent	7.8	7.3	7.2
9. Welbevinden op school	7.4	7.8	7.3
10. Ouderbetrokkenheid	6.8	7.1	7.0
11. Rekenen en taal	6.3	6.4	6.8
12. Schoolgebouw en omgeving	6.2	7.9	7.4
13. Wereldoriëntatie	5.9	6.3	6.7

'Top 10' Tevredenheid

Pluspunten	BS De Schrank	Alle scholen
1. Waardering uitstapjes met de klas	96%	90%
2. Mate van internetpesten	95%	92%
3. Mate van bang zijn op het schoolplein	94%	85%
4. Juf/meester legt goed uit	90%	81%
5. Waardering computerwerk	89%	81%
6. Waardering gymnastiekles	89%	87%
7. Oudertevredenheid	87%	80%
8. Juf/meester laat je uitspreken	85%	76%
9. Duidelijkheid regels	85%	79%
10. Juf/meester is aardig	85%	81%

'Top 10' Ontevredenheid

Verbeterpunten	BS De Schrank	Alle scholen
1. Schoolgebouw van buiten mooi	37%	14%
2. Waardering levensbeschouw.vmg en godsdienst	35%	17%
3. Waardering natuur en biologie	34%	17%
4. Waardering taal	32%	24%
5. Aantrekkelijkheid van schoolplein	32%	17%
6. Waardering aardrijkskunde en topografie	29%	24%
7. Waardering geschiedenis	24%	23%
8. Schoolgebouw van binnen mooi	23%	9%
9. Vindt het rustig in de klas	20%	26%
10. Verveelt zich	19%	16%

Bijlage 1: Checklist handboek sociale veiligheid.

Onderwerp	Ja	Nee	Opmerking
Activiteiten bij hoofdstuk 6 zijn opgenomen in de jaarkalender van school.			
Aandacht voor groepsvorming bij start schooljaar.			Wordt aandachtspunt voor komend schooljaar.
Klassenregels hangen duidelijk zichtbaar in de klas.			
De methode voor SEO wordt volgens het rooster ingezet.			
Sociale veiligheid is geagendeerd bij de leerlingenraad.			Leerlingenraad is nog niet opgericht. Waarschijnlijk komend schooljaar
SCOLL is afgenomen en geanalyseerd op groeps- en individueel niveau.			
Hulpkaarten worden gemaakt voor leerlingen met D of E score.			
Tevredenheidspelling is afgenomen en geanalyseerd.			Vindt plaats in 2017
Aanbevelingen vanuit SCOLL en tevredenheidspelling zijn besproken en omgezet in actiepunten op schoolniveau			
De schoolwerkgroep sociale veiligheid is volgens plan bij elkaar gekomen.			
Indien er een pestprobleem zich heeft voorgedaan wordt procedure geëvalueerd			
Er zijn ouderbijeenkomsten geweest.			
Stappenplan conflicthantering wordt door leerlingen en leerkrachten toegepast.			
Bij conflicten zijn er afspraken gemaakt over de communicatie tussen ouders en school.			Actiepunt

Bijlage 2

Pestprotocol BS De Schrank

Op basisschool de Schrank besteden we aandacht aan het probleem 'pesten'. Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het bevorderen van positief sociaal gedrag is, mede uit oogpunt van preventie, een belangrijke taak van de school.

Door omgangsvormen zichtbaar te maken kunnen kinderen, leerkrachten en ouders, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze omgangsvormen.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan.

Willen we dat dit beleid een stevige bijdrage levert aan de preventie, signalering en aanpak van pestgedrag, dan zullen we het 'levend' moeten houden onder ouders, leerlingen, maar ook leerkrachten. Dit doen we door:

- Jaarlijks met kinderen aan het begin van het schooljaar omgangsregels afspreken.
- Publicatie in schoolgids en nieuwsbrief.
- Minimaal elke twee jaren evalueren van het pestprotocol en bijstellen waar nodig.

Met de invoering van een pestprotocol, zetten we motto van de school kracht bij:

'Als er iets speelt, laat het de kinderen zijn.'

Inhoudsopgave:

1. Doelstelling van het protocol.
2. Pesten op school.
3. Signalen van pesten.
4. Activiteiten in het kader van preventie.
5. Als er dan toch gepest wordt.

Bijlage 1: Tips voor leerkrachten.

Bijlage 2: Tips voor ouders.

Doelstelling van het protocol.

“Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”.

Door omgangsvormen zichtbaar te maken kunnen kinderen, leerkrachten en ouders, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze omgangsvormen.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan.

Theoretisch stuk over pesten

Pesten op school.

‘Pesten is systematisch, langdurig en herhaald lastig vallen van iemand met de bedoeling de ander pijn te doen’ (Rigby K., 1996).

Eén kind of meerdere kinderen proberen de ander opzettelijk pijn te doen. Die ander is altijd dezelfde persoon, het pestgedrag richt zich op een bepaald kind, bewust wordt iemand gekleineerd.

Bij pesten is er altijd sprake van een machtsverschil tussen de pester en het slachtoffer. Fysiek sterkere, meer agressieve en meer zelfverzekerde kinderen kiezen bewust zwakkere, rustige en niet-assertieve kinderen uit voor hun pesterijen.

Pesten komt op iedere school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en serieus aan pakken. Hiervoor hebben wij enkele voorwaarden gesteld:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle betrokken partijen: leerlingen, leerkrachten en ouders.
- BS de Schrank wil pesten voorkomen. We zijn preventief bezig en wachten niet tot pestproblemen zich voordoen. Onder andere maken we het onderwerp pesten binnen de school bespreekbaar door middel van de methode *‘goed gedaan’*.
- Praten alleen leidt tot niets. We moeten kennis ook toepassen in concreet gedrag en concrete situaties.
- Omgangsvormen zijn duidelijk voor zowel leerkrachten, leerlingen als ouders.
- De leerkrachten op BS de Schrank kunnen pesten signaleren.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch de kop opsteekt, beschikt BS de Schrank over een directe aanpak.

Signalen van pesten.

Signalen van het gepeste kind kunnen zijn:

- Het kind staat vaak alleen in de pauze.
- Het kind blijft in de pauzes vaak bij de leerkracht staan.
- Het kind speelt vaak mee met jongere kinderen.
- Het kind wil niet naar buiten in de pauzes.
- Het kind wil niet meer naar school of geeft aan zich ziek te voelen.
- Het kind maakt een sombere indruk of is juist snel boos of prikkelbaar.

Signalen van de pester kunnen zijn:

- Het kind (constant) aanspreken met een bijnaam en niet met de eigen naam.
- Pijnlijke opmerkingen maken naar het kind toe.
- Het kind beledigen.
- Het kind negeren.
- Het kind buitensluiten.
- Bezittingen afpakken van het kind.
- Het kind uitschelden.
- Het kind voortdurend de schuld geven.
- Opmerkingen maken over de kleding of het uiterlijk van het kind.

Als één of meerdere van deze signalen opgepikt worden, kan het kind gepest worden, maar het hoeft niet. Noodzakelijk is dat er onderzocht wordt in hoeverre er sprake is van pesten.

Oorzaken van pesten.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.
- Zelf gepest zijn.
- Slecht voorbeeld van ouders of andere volwassenen.
- Uiterlijke kenmerken

Rollen bij pesten

Bij pesten zien we verschillende rollen, de bekendste zijn de rollen van pester en gepeste. Minder bekend zijn de rollen die de omstanders innemen. Deze omstanders hebben vaak zonder dat zij het zich bewust zijn, invloed op het pesten.

De Pester

Is vaak onzeker en wil graag aardig en stoer gevonden worden. Denkt door te pesten dat iedereen hem/haar grappig vindt.

De Gepeste

Voelt zich vaak verdrietig en eenzaam. Durft vaak niets terug te doen of het te vertellen, is bang dan nog meer gepest te worden.

De Meepester

Doet mee met pesten, denkt dat hij/zij er dan bij hoort. Is bang om zelf gepest te worden.

De Helper

Neemt het op voor de gepeste. Vindt het niet goed dat er gepest wordt en is niet bang voor de pester. Helpt graag en is daarom vaak populair.

De Stiekemer

Vindt het goed dat er gepest wordt, maar bemoeit zich er niet mee. Is bang om zelf gepest te worden. Roept anderen erbij om het pesten te steunen.

De Buitenstaander

Denkt dat er in de klas niet gepest wordt en het kan hem/haar ook niets schelen. Zolang hij/zij er zelf maar geen last van heeft.

De Stille

Bemoeit zich er niet mee. Vindt het pesten wel gemeen, maar durft niets te doen of te zeggen, is bang zelf gepest te worden

Activiteiten in het kader van preventie.

Door middel van interactie, instructie en klassenmanagement scheppen we voorwaarden voor een klimaat waar elk kind tot zijn recht komt.

Samen zorgen we voor een veilig klimaat. Hierbij moeten we denken aan:

- Coöperatieve werkvormen inzetten: Bevordert een positief klimaat op school waardoor de kans op pesten kleiner wordt.
- Toezicht houden: Tijdens het speekwartier, voor en na school moet er voldoende toezicht gehouden worden. Leerlingen voelen zich door de aanwezigheid van leerkrachten veiliger.
- Oefeningen voor een veilige klas: het is belangrijk dat leerlingen leren om over pesten te praten. (Kenter, B., 2000)
- Kinderen mogen fouten maken.
- Boeiend onderwijs.
- We houden rekening met de verschillen tussen leerlingen.

Concrete activiteiten die we aanbieden zijn:

- Er wordt structureel gewerkt met de methode 'GOED GEDAAN'. Hiermee komen de volgende thema's aan bod waarvan er veel passen binnen het thema pesten:

1. Wennen
2. Samen één groep
3. Grapje, plagen en pesten
4. Opkomen voor jezelf
5. Blij met jezelf
6. Samen spelen en werken
7. Druk, druk, druk
8. Wat voel ik?
9. Allemaal anders
10. wat denk ik?
11. Kiezen
12. Jezelf de baas
13. Eerlijk waar?
14. Vrienden
15. Ken jezelf
16. Wensen en dromen

- In iedere groep zijn de omgangsregels vertaald in regels en afspraken. De leerlingen van een groep zijn allemaal op de hoogte van deze regels en afspraken.
- De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt door de leerkrachten bijgehouden in een leerlingvolgsysteem.

Als er dan toch gepest wordt.

De groepsleerkracht biedt ondersteuning bij:

Stap 1, zelf tot een oplossing komen:

Er eerst zelf (en samen) uitkomen. Dit gebeurt door middel van ik-boodschappen te geven. "Ik vind het niet fijn dat jij zo tegen me doet. Ik wil dat je ermee stopt." Zo nodig samen zoeken naar een oplossing.

Stap 2, de gepeste ondersteuning geven:

Op het moment dat de leerlingen er niet zelf uitkomen, leggen ze het probleem voor bij de groepsleerkracht.

De leerkracht neemt het probleem serieus en geeft aan dat hij actie zal gaan ondernemen d.m.v. de volgende stappen.

- Hij of zij neemt de melding serieus.
- Hij of zij praat met beide partijen afzonderlijk. Zoekt uit wat er aan de hand is.
- Hij of zij praat met beide partijen gezamenlijk. Kunnen we het afronden?
- Hij of zij noteert betreffende namen in groepsmap.
- Hij of zij gaat bij herhaaldelijk pesten of gepest worden in gesprek met de ouders.
- Hij of zij zoekt samen met de ouders naar een bevredigende oplossing. Het is mogelijk dat er externe hulp geadviseerd wordt.

Stap 3: Dit verwachten wij van ouders van pesters of gepeste leerlingen

- Ouders luisteren naar hun kind en nemen het probleem serieus.
- Ouders nemen de leerkracht serieus en zijn bereid samen met de leerkracht naar een oplossing te zoeken.
- Ouders leveren een bijdrage bij de aanpak van het probleem als de leerkracht of school dit van ze vraagt.
- Ouders zijn bereid externe hulp in te schakelen na overleg met de school.

Stap 4: Dit doet de school als iemand zich meerdere keren niet aan de afspraken houdt

- 1: De leerling mag in de pauze niet naar buiten.
- 2: De leerling wordt één les uit de groep verwijderd en maakt na schooltijd zijn werk af.
- 3: De leerkracht neemt contact op met de ouders en vraagt hun medewerking om het probleem op te lossen.

4: Er wordt externe hulp ingeschakeld voor deze leerling (en mogelijk ouders) bijv. bij het CJG.

5: De leerling wordt tijdelijk in een andere groep geplaatst.

6: De leerling wordt voor één of meerdere dagen geschorst en de leerplichtambtenaar wordt hiervan op de hoogte gesteld.

Dit beleid houden we 'levend'

Willen we dat dit beleid een stevige bijdrage levert aan de preventie, signalering en aanpak van pestgedrag, dan zullen we het 'levend' moeten houden onder ouders, leerlingen, maar ook leerkrachten. Dit doen we door:

- Permanent posters te hangen bij de schoolingangen.
- Jaarlijks met kinderen aan het begin van het schooljaar omgangsregels afspreken.
- Publicatie in schoolgids en nieuwsbrief.
- Minimaal elke twee jaren evalueren van het pestprotocol en bijstellen waar nodig.

Met de invoering van een pestprotocol, zetten we motto van de school kracht bij:
'Als er iets speelt, laat het de kinderen zijn.'

Bijlage 1.

Tips voor leerkrachten.

Bruikbare websites:

- www.pestweb.nl.
- www.pestten.net.

Literatuur:

- Pesten op school, leersuggesties voor leerkrachten. Bob van der Meer.
- Pesten, gedaan ermee! Hoe omgaan met pesterijen? Gie Deboutte.
- Treiteren op school. Dan Olweus.

Boeken voor de onderbouw:

- Ik kan niet slapen! Ingrid en Dieter Schubert.
- Ik neem het niet meer! Stasia Kramer.
- Erge Ellie en nare Nellie. Rindert Kromhout.
- Een klap voor de grap. Erik van Os.
- Altijd moeten ze mij hebben. An de Bode.
- Pudding Tarzan. Ole Lund Kirkegaard.
- Ze pesten me. Jos van Hest.
- Rikki. Guido van Genechten.

Boeken voor de bovenbouw:

- Spijt. Carry Slee.
- De club van lelijke kinderen. Koos Meinderts.
- Jij moet stelen. Peter Vervloed.
- De kamelen en de dromedaris. Sylvie Girardet.
- Het biggetje en het varken. Sylvie Girardet.
- Wolven tegen wolven. Sylvie Gerardet.

Bijlage 2.

Tips voor ouders.

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Leer het kind niet te gaan slaan, maar geef het tips om te vertellen dat het moet stoppen en dat hij/zij het niet leuk vindt wat er gebeurt.
- Het gepeste kind niet overbeschermen, bijvoorbeeld naar brengen of ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen. Hiermee wordt het kind in een uitzonderingspositie geplaatst waardoor het pesten zelfs nog kan toenemen.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter het beleid van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Boek-tip:

- Pesten bij kinderen. Munro Sheila.
Het boek richt zich op de ouders van de kinderen die gepest worden, maar ook op de ouders van de pestkop zelf. Het boek is voornamelijk gericht op de ouders van kinderen van de basisschool.

